

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(L.)

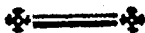
A TS. ÉS KIR. FELSÉG' REGTELMÉVEL

Indult BÉTSBŐL Pénteken 24. Juniusbann. 1796.

Betsbenn a' következendő rend kívül való Hads híradás (Extra-Blatt) tétetett közönségsé a' Károly fő Hertzeg taberátol: — „

„Egy ő Királyi fő Hertzegségétől Neubornból ide érkezett, Junius' 16-dikánn átaltatott jelentésből lehetett tudni, hogy az ellenség, az az előtt való naponn dél-tájjbann, a' Tsálszári reserva sereggel Wetzlarhoz elő-nyomúlt' F. M. Lajtvánt Báró Wartenket meg-támadta: de a' kinek segítségére, ő fő Hertzegsége a' Saxoniai Választó Fejedelem' seregeit elő rukkoltatván, egy derekasint vakmerő, gyalog és

D d e

lovass viadal után, az ellenség meg-verettetett, és *Wetzlar* aloll el mozdított.

„Ő Királyi fő Hertzegsége úgy jelentette-ki magát, hogy a' Ts. Királyi, és a' *Saxoniai Választó Fejedelmi seregek*' vitézségét és jó indulattját, elegendő módonn meg nem ditsérheti; a' lovaság nevezetesen igen különösönn ki-muratta magát, 6 ágyukat is nyert: seregeink egész az éjtzakának bé-következéséig kergették az ellenséget; és akar melly megszöve elő nyomulhattak, azon-helyt mindenütt, sátor nélkül, fegyverbenn állapodtak-meg.

„Ő Királyi fő Hertzegsége meg-határozta magában, hogy esmet útnak induljon, az ellenséget felkeresse, erről a' most rövidenn említett szerentsés történetről pedig, a' közelébbi alkalmatossággal környulállásos tudósítást küldgyön.,,

A' Bétsi *rendes Hir-adásbann*, a' következő további haborus környulállások olvastatnak: — ,,

(A' *Rénus* tulsó mejjékéről) — ,,

„A' *Feldmarschall Gróf Wurmzer*' tudósítása szerént, az ellenség, a' mi seregeinknek az ő *Kajserlautern* mellől *Neustadt* felé való visszazúgások alkalmatossággal, nyughatatlanságokra lenni igyekezett, és szélső poszttyainkra több ízben rájok ütött, a' mellyel, néhány kemény lovas-viaskodásokra szolgáltattott alkalmatosságot. Hanem, minekutánna a' *Tsászár*' Könnyü-lovas *Regementtye*-beli *Kapitány Vecsey* az ellenséges csoportok közzé két verbenn bévágott, 's-azok közzül 1 tisztet és 20 's-egy-nehány köz embereket le-vagdalt, többeket meg-sebésített és el-fogott, e'-mellett a' *Gyulay* *Volontérjai* közzül is 60 el-fogattattakat az ellenség' kezéből ki-fzabadtított volna; ekkor ez ellenség is bennünket tovább üzni nem bátorkodott, és seregeink nyugodalmasonn tovább folytatták úttyaikat. —

(Az Olosz táborból) — „

„A' Fegyvertármester Báro *Beaulieu*' tudósítása szerént, a' mellyet Junius' 13-dikánn dátált *Caglianó*bol, most az Olosz tábornál semmi fontos dolog nem történt. A' mi szélső vigyazóink a' *Velentzei* szélenn *Vincenzáig* járnak-ki. —

„*Meyland*' várofsának kastéjját, még nem vija, annak módgya szerént az ellenség: hanem csak egy 4 vagy 5 ezer emberekből álló fegyveres csoport által, tartattya szemmel. —

„*Mántua*, a' leg rend-kivül-valóbb ellent-állásra tarttja készenn magát: de még eddig ez is csak körül kerítettve tartatik, és nem ostromoltatik. —

„Az ellenség, azonn vitéz ellent-állás által, mellyel a' mi seregeink ő néki minden tsatákban, az ő nagy ereje mellett is gátat tesznek, és a' mi oltalmazó készületeink által, úttýábann és igyekezeteiben mindenütt meg-akadályoztattatván, további próbát tenni nem találta tanátsosnak: a' mi táborunk ellenbenn, csak a' segítségére siető csoportokat várja, hogy maga részéről ujj munkához kezdgyen.„

Az Elegyes Olosz Levelekből: —

Már több mint 600 *Meylándi* emberekről hallatik, hogy árestáltattak, és a' *Tortonai* várba küldettettek. — A' *Frantziák* által oda is bé-hozatott *Municipalitási* nevezet alatt esmeretes városi előlljárók azonnabann részekről, minden-képpen iparkodnak a' megrettent népet, biztatások és vizáztalások által megnyugtani. *Páris*ba is 3 személlyekét küldöttek-el, azért, a' mint a' hire vagyon, hogy a' *Directoriumot* a' dolgoknak valóságos mivólta felöll, és a' reájokvetett nagy adónak el-hördözhatatlansága felöll, tudósítsák. —

Midönn a' *Frantzia* tábor Május' 26-dikánn a' *Velentzei* *Republika'* földgyina elő-nyomult, a' Fő Vezér *Buonaparte* azt a' hirdetést tétette közönséges: hogy ő csak az *Austriaiak'* üzése végett jött légyen a' *Velentzei* földre: de soha el nem fog arról

D d d a

felejtkezni, hogy a' két Respublikát (a' Frantziát és Velentzeit) régtől fogva tartó barátság egyesíti. A' Vallás, Ország-lás-forma, szokás, és tulajdon, tiszteletbenn fognak tartatni; a' seregek leg szorossabb katonai fenytéket tartanak, és mindent kész pénzrel fognak fizetni., — (Erősítik tsak ugyan — ilyen jegyzést teszen itt egy hiteles Író — hogy ezenn szép szavak is, tsak szóknak maradtak; mivel a' Frantziák már itt is sok panáizról adtak alkalmatosságott, és Veronábann még azt a' házat is, a' melly 18-dik Lajosnak egy ideig, Lillei Gróf nevezet alatt, menedék helyül szolgált, fundamentomostól le-rontoták.) —

Generál *Cervoni*, a' ki azért hagyatott volt *Parmábann*, hogy a' fegyver-nyugvás' punktumai fzerént ígértetett pénzt fel-hájtsa, már vízfíza tért a' *Buonaparte'* seregihez, hogy itt Gen. *La.Harpe* helyett, a' ki a' *Godognói* tsatábann esett-el, a' Frantzia előtsoportok vezérlését által vegye. —

A' General *Buonaparte* fő hadi szállása most *Veronábann* vagyon; magába a' városba 5 ezer, a' külső városba pedig 4 ezer katonák szállottak-bé; más 5 ezerek pedig ugyan innét *Veronából*, a' feljebbemlített *Vincenza* nevü *Velentzei* város fele fogtak, a' melly a *Friouli* szélek felé esik *Veronához* képpett. Véltek némellyek, hogy *Görtz*, *Triest*, vagy *Kavinthia* fele vólna tzeljok nyomulni: de nem, hanem a' Gen. *Beaulieu'* háta megé akartak kerülni *Trient* felöll, melly tzeljok, ennek előre tett jó rendelései által, már meg-gátolódott. Az a' lovas tsoporttyok, a' melly a' *Kárinthia* felé való nyomulásra rendeltetett volt ki, egy gyalog tsoporttal együtt, egy részint a' *Trient* felé menő ország útnál állapodott meg. —

Mind ezeket *Bozenből* (*Tyrolisből*) írja egy tudosittók, az itt következendőkkel együtt: —,

„A' *Deutschmeister'* Regementtye arra a' hír adására, hogy az ellenség az ugy nevezett *Felső Inntbalra* akar bé-ütni, oda sietve útnak indúlt. Ha az ellenségnek valamelly tsoporttya annyira közelített, hogy erte az *Inn'* vize felső völgyire, bé-üthessen: annak a'

Graubundonn Kellert keresztül jöni, és a' szerént nem lehet nagy a' száma, mert azonn a' földönn szük az eledel, és rendes ország-útak sintsenek. Ez a' Felső *Innthal*, az a' völgy *Tyrolisbann*, a' melly az *Inn*' mejjékin annál a' világ - szerte esmeretes *Finstermüntzi* pafsusnál kezdődik, és 12 mértföldig nyulik-el. A' rajta keresztül folyó *Inn*, a' *Granbund*bol foly-ki., — „Azonbann, noha mi minden nap fel-lármáztatunk, tsak ugyan a' *Tyrolisi* határra még eddig egy Frantzia se tette úgy bé a' lábát, hogy ott meg-állhatott volna. A' mi *Tyrolisi Stutzosaink*, a' kik, hogy rettentöbenn nézzenek-ki, most bajuszszokat nevelnek magoknak, már 400-nál többet el-lövöldöztek, sokakat pedig elfogdostak a' Frantziák közzül. — Az *Olosz Ts. Királyi* seregek' segítségére 34 Batalionok vagynak, rész szerént útbann, rész szerént már meg-érkezve. Mikor mind el-érkeznek, 89 Batalionokbol és 54 Svadronokbol fog ez a' tábor állani. Hogy a' sok nép miatt, szükség ne támadgyon, az eleség mindenünnenn hordatik ide. Itt egyéb aránt 3 Huszasokért még eddig türhető ebédet lehet enni, a' melly mellett a' vatsora, nem el-maradhatatlan. &c.,,

Triestből Jun. 13-dikánn : —,

„Noha az embereknek nagyobb része itt az Frantziák' látogatásától nem tart; mint-hogy nem lehet gyanítani, hogy az ellenséges sereg magát illy erőssenn el-széleszfze : tsak ugyan itt is semmi szükséges előre való vigyázás el nem mulatódik. A' portékáknak több része tarkarittatik innenn. A' Kereskedő Tanáts is meg-határozta, hogy az ő *Contoirjaikbol*, mindenikből mindenn nap egy-egy *Író-Deák* tartozzék strázsára menni, és az éjtzakai patrollérozásokonn, 6 *Principálisok* által késértetve, meg-jelenni. *Lombárdiai* Emigransok itt nintsenek : jó is; mert különbenn alig lehetne élni a' drágaság miatt. Azok többire *Gürtzönn* keresztül, *Béts* vagy *Insbruck* felé vették úttyokat. Tegnap előtt 25 hét-hét ágyus-hajók érkeztek ide, és a' tengerre fel-készülve állottak-ki. *Battériák* ujjak is ké-

szittetnek, 's-a' nagy *Molo*, és a' régi 's-ujj *Lacayot*,
 ágyukkal erőssítettnek,,

Neapolisból ezeket írják: — ,,

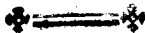
„A' Királynak a' Prælatusokhoz és a' néphez
 intézett két Hirdetéseihez, és az azoknak alkalmaso-
 ságával ki-adatott Királyi Rendelésekhez képpett,
 mindenünneñ omolva gyűlnek özfze az emberek,
 hogy a' Királyi intézetek szerént, a' hazáról a' ve-
 szedelmet el-fordítsák. Már 8 ezer *Kalabriai* jól el-
 készült fegyveres lakosok érkeztek-meg. *Caserta*
 várossa egyedül 500 embert állított-ki, és tulajdonn
 költségéñ öltöztette fegyverbe. A' Nemesek, Ke-
 reskedők, és Tzéhok, fogadás-képpenn vetélkednek,
 a' Haza-szeretetének 's-hivségnek példáját mutat-
 ni.,, —

A' Prælatusokhoz intéztetett Kir. Hirdetést, kö-
 zelébből le-irtuk; itt következik most az is, a' melly
 a' néphez nagyon intéztetve; a' mind két rendbeliek-
 kel özfze-foglaltatásbann lévő Kir. Rendelésnek 6
 punktumival együtt: — ,,

„Mint-hogy az ellenségnek *Olosz ország'* közép-
 ponttyára való bé-nyomulása minket abba az el-ke-
 rülhetetlen kételenségbe helyheztet, hogy a' magunk'
 oltalmára mind azokat az eszközoeket, a' mellyeket az
 Isteni-Gondviselés a' mi kezeinkbe adott, elő-ve-
 gyük, 's-a' mi leg kedvesesebb Jobbágyainkat az ő
 tsendefségbenn való maradások felöll, a' leg fogana-
 tosabb módonn bizonyosokká tegyük; ehez-képpett
 mi, a' mi kötelefségünk szerént, a' környülállásokhoz-
 képpett meg-kivantató minden meg-határozott és a'
 tzállal meg-egyező előre való készületeket, fárada-
 tatlan vigyázósággal meg-tettünk; hanem már most,
 a' mi hív népünknek a' mi atyai gondofságunkal és
 rendeléseinkel meg-egyező együtt való munkalódása
 is, hasonló mértékben szükséges és el nem marad-
 ható. Erre nézve úgy itéltünk, hogy ötet ezenn je-
 len való, szeretettel tellyes Írásunk által meg-hiv-
 juk, arra a' végre, hogy ő, a' Vallásnak, *Tronus:*

nak, és Tulajdonnak védelmezésére fegyvert fogjon. Hozzátok tehát, jó indulatu és hiv Jobbágyaim, hozzátok járul a' nyájasságnak és fzeretetnek azzal a' bizadalnával a' ti Fejedelmetek, a' melly bizodalommal ti hozzátok az ő szíve örekké viseltetett. A' szent Vallás, a' Státus, és a' Tronus, veszedelemben vagynak, és oltalomra 's-védelmezőkre vagyön szükségek. Mi, a' mi Jobbágyaink' védelmezésére, vérünket ki-ontani, sőt ha a' szükség kívánándja életünket is fel-áldozni, készéklévén, töllök is hasonló költsönös hajlandoságot, és hasonló meg-határozottságot kívánunk. El-jött az a' szempillantat, a' midönn minden jó Jobbágy, annak a' hivségnek ki-mutatására, mellyre meg-esküdött, egy igen széles mezőt szemlél maga előtt. Szeretett Jobbágyaim! ti, a' kik öseitek' Vallásához való változhatatlan hajlandóságotok által magatokat ki-mutattátok, ti, a' kik hozzánk, valamint szintén a' mi Felséges Atyánkhoz, a' hivségnek és fzeretetnek minden veszedelmek' alkalmazóságával, nem kevés próbáit mutattátok, mi nem kételkedünk rajta, hogy ti most is, fel-fegyverkezve, rakásonként fogtok sietve öfzse gyülni, és magatokat a' Haza-oltalmazóival, a' kik a' magok zászlóik alatt már táborbann vagynak, öfzse-tsatóljátok. Mi, ha titeket az a' szent tűz fog eleveníteni, hogy magatokat, Királyotokat, Templomaitokat, az Ister' szolgáit, feleségeiteket, gyermekeiteket, javaitokat, 's-minden vagyonyaitokat oltalmazzátok: győzedelmeskedünk. Mindent fogtok kapni, ha a' védelemre, sietve elő-állatok. A' hadakozó seregek' Istene, meg fog oltalmazni benneteket. A' taborok' Komendársai, a' Prásidensek, a' mi hiv Báróink, a' Magistrusok, a' Tisztviselők, és sok más Hazafi-társok, ki fogják elöttetek nyilatkoztatni azokat a' mi A-tévő tzéljainkat és Kegyelmeinket, a' mellyet mi azokra ki fogunk terjesztetni, a' kik, a' mi tünk leiratott módonn, és az általunk ki-rendelt Vezérek alatt, fegyvert fognak. „ — „Neápo sbann, Május 18-dikánn, 1796. — „

„Ferdinánd.

A' Rendelés, a' mellynek ezenn Királyi Hirdetésekkel öfzfze-foglaltztódása vsygon, a' következő 6 punktumokból áll: — „

1) Minden Kormányozók és Elöljárók, a' szerént a' mint az 1792-benn Nov. 20-dikánn költ Királyi rendelés tarttya, hívják meg a' fegyver fogásra alkalmas és az alá bé-irátva lévő minden Jobbágyokat, hogy minden történetre a' vezedelemnek nagyságához képest készenn legyenek, hogy fel-fegyverkezve az ellenségnek elibe állhassanak. —

2) Az Országnek minden részeibe, próbált vitéz hadi tisztek küldettefsenek, a' kik a' Haza', a' Tronus', és az ő attyaik' vallása védelmezésére magokat önként ajánlókat öfzfze gyűlytvén, azokból egy 40 ezer emberekből álló sereget formáljanak, kompaniákra öfzfzák, és a' ki-rendeltetett helyekre vezréleljék. —

3) Az emberek magok szerezzenek magoknak öltözetet és fegyvert: hanem puskaport és munitziót fognak kapni. Minden embernek 25 Gránnya fog napjára járni, mellyeknek 12-mát katonai zsöldjábann, kenyér-pénzbenn, és azonn fegyver 's-ruhák' ár-rábann fogja venni, mellyet maga szerez magának, a' más 12 Gránt pedig, háza'-népének táplálására vagy oda fordithattya, a' hova tettzik. A' ki lovat szerez magának: ingyen kap lo-eleséget.

4) Az ilyen önként-vállalkoztak, Famíliájaikkal együtt, nem különbben mint a' reguláris katonák, mind addig míg a' had tart, vagy ők hadi lábón fognak állani: szabadok lesznek minden adó-fizetéstől, 's-a' kik, vitézségek és bátorságok által megkülönböztetik magokat: még házaikhoz való visszaterések után is 10 esztendeig fognak élni a' mondott szabadsággal.

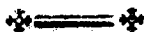
5) Minden Gavallérok, Szabad-Urak, és Nemesi az Országnek, kik ezen önként-vállalkozottak' seregénél önként szolgálatot vállalnak; vagy ha máz elégtelenek volnának a' valóságos szolgálatra: mind-azáltal, tekintetjek, segittségek, és munkálódások ál-

tal eszközök lesznek a' sereg' fel-állításábann: érdem-jeik' mértéke szerént, állapotjokhoz 's rangjokhoz képest, katonai és civilis tisztségekkel, vagy pénzzel, 's - jószággal is, meg-fognak jutalmaztatódni.

6.) Az egészsz Ország-béli Püspökök, a' ho-ly helyben vagynak, személyly szerént: másutt pedig, az alattok lévő Papság által, tartoznak meg-értetni a' Néppel, melly szükséges legyen néki fegyvert fogni, és a' Sz. Religiónak, a' Királyoknak, minden jó rendű 's-intézetű Státusoknak, és az Emberi-Társaságnak ellenségeit pufztító tzeljoköbann meg-gátolni, meg-óltalmazni önnön vagyoniát, 's e' képpen meg-mutatni, hogy ő (a' Neapolisi nép) méltó maradéka Eleinek, 's-meg-érdemli, hogy az *Olajz-nemzeti* nevet viselje.,,

A' Pápa' kérésére a' békefészes-traktálás végett a' Frantzia Biztosokhoz *Meylándba* útazott *Romai Spanyol Követ' Gavallér Azzarátol*, egy Kurir érke-zett vissza *Bolognába* Jun. 1-ső napján, és azt a' tudosírást hozta tölle az itt lévő Spanyol Ministerhez *Bár. Capellettihez*: hogy *Meylándba* való érkezésekor mindgyár beszédet tartott Frantzia Biztos *Salicettivel*, a' Pápa tartományait illető békeféség' dolgárol, de azt a' Választ vette a' nevezett Biztostol, hogy néki a' Pápa' Státusaiival való békefészes-traktálásra, semmi tellyes hatalom nem adatott; hanem tsak ugyan, ő teszen egy kérdést a' Directoriumnál, a' melly vég-re, mindgyár meg isf indított egy Kurirt *Páris* felé.

A' Pápa, a' Finántziára nézve egy utóbbi St' tus-Tanáts által azt a' végzést tétette, hogy a' k- ga Statussaibann járo minden arany és ezüst p- tar- nek, az Ország-belieknek úgy, mint az idegg, ki- tomány-belieknek, betsek nevedegyék. A' el, ki- vált-képpen az ebbenn, hogy a' kül-földek, ki- ment pénz, mint-hogy az ő betsek, benn már m- nagyobb mint künn, innenn esmet vissza folyo- oda. To- vábbá, hogy a' kész pénznek szaporosá által, a' pa- piross pénznek sokásága kevesítettethet- k: minden Cár- dinálisok és gazdag Magánosok meg- zollittattak, hogy s *pro Cento* hafzon-vételért, mind a' ezüst szereiket

a' mellyek nélkül el-lehetnek, küldgyék a' Státus' pénz-verő házaiba.

S p a n y o l O r f z á g.

Két rend-beli leg ujjabb *Madridi* tudósításokból is olvassuk, hogy a' Frantziák és Spanyolok között való egyet-értés, mind szorossabb meg-szorossabb kezd lenni, és a' Spanyolok' hadi készületeik is ebbenn a' mértékben fontosodik. A' Frantzia Követ *Perignon* még mind *Aranjuez*ben mulat, a' hol most az Udvar lakik (egy *Madrid*tol 7 mért-föld távolságra lévő Királyi mulató helyenn), és az Udvar különös meg-külömböztetéssel viseltetik hozzá. Printz *De-la-Pace*, és a' főbb Királyi Ministerek, gyakrann a'ztalokat adnak, és innepeket tsinálnak az ő tiszteletére. — Azt is erősítik, hogy a' Spanyol Udvar azonn a' punctumon áll, hogy Frantzia országgal, *Defensiv-* és *Offensiv-* Szövetségre lép-jék. — Az alatt a' rekrutázás is tüzesenn foly. *Vá-lentiába* egy Kir. Rendelés botsáttatott, hogy 6 ezer úgy nevezett *Milic* (vagy *Provinciális*) katonák öltözzenek fegyverbe, és oszoljanak 6 Regementekre. *Gibráltár* alatt még mind nevededik a' Spanyol tábor. — Noha a' *Cadixi* kikötő-helybenn már 34 első nagyságu hadakozó hajók állanak készenn, még is most egy ujjabb parantsolat érkezett oda, hogy még 12-tőt készittsenek-fel arra a' végre különösönn, hogy azok *Havana* felé vegyék úttjokat: —

Irák azt is *Cadix*bol, hogy a' *Vera-Cruzb*ol és *Carthagená*bol váratott kintses hajók, már mind haza érkeztek lassann-lassann szerentsésenn. —

Minden Spanyol kikötő-helyekbe olyan Királyi parantsolat küldtetett, hogy a' Spanyol hajós seregekenn mindenütt a' Frantzia Respublika' tázfloi szurafsanak-fel oda, a' hol ez előtt Frantzia Királyi záfzlók állottak.

*Madrid*ban Május' 1-ső napján egy olyan embert fogtak-el, a' ki magát *Olosz* Papnak adván-ki, egy költött *Pápa-Bullát*, 's - a' mellett egy mestersé-

gesenn bé-borítottatott *Sceletumoz* (Tsont-embert) hor-
dozott magánál. Erről a *Sceletről* azt mondotta,
hogy az a' szent Mátyr *Felix* Reliquiája, és ő azt
Indiába akarja venni. Ilyen fogás alatt az egész
országban szerte-széljel járt, osztogatta széljel a'
Kegyelmet, Bünbotsánatot, és a' maga említett Szent-
tyinek tsuda-tévő Képeit. Minden féle nemű szege-
let-beli áhitatofságokat tartott, 's - mind ezek által
olly foganatosonn meg tudta adóztatni a' könnyenn-
hivő Kegyeseket, hogy nem csak jól élt, hanem meg-
lehetős summát is tsinált volt már özfze belöle.

S z ö v e t t s é g e s B e l g i u m .

A' *Belga* Nemzeti Gyűlés olyan hír-adást vett
Lisabonból az ott lévő *Belga* Consultol, hogy az Ad-
mirál *Braak*' vezérlése alatt *Texelből* a' minap ki-
vezett *Hollandus* hajós seregnek egy része, az Ad-
mirál *Lucas*' vezérlése alatt, a' *Jo-reménség*' Hegye-
felé való evezésbenn, már el-jutott volt *Madera* fzi-
getéhez, és minden környülállásokra nézve, jól volt
dolga. Ekkor is két prédába nyert *Ánglus* hajók vol-
tak vele, a' mellyek bórral és gabonával rakodva,
Portabol és *Malagából* jöttek; mellyekenn ki-
vül ez a' *Belga* hajós sereg, már 25 *Ánglus* hajókat
fogott volt el ezenn úttyában. — A' másik részéről
ennek a' *Belga* hajós seregnek azt olvastuk volt a'
napokban, hogy az, Déli *Amérika* felé vette légyen
úttyát, minekutanna t. i. Admirál *Braak* a' maga egész
hajós seregét két részekre osztotta volna.

F r a n t z i a O r f z á g .

A' *Frantzia* országló-szék, még eddig a' nevezetesenn
a' következő két dolgokra nézve nem láttatik, hogy
feltalálhatná magát. Egyik a' *Finántzia*' állapottya.
Most, mikor éppen az vagyon munkában, hogy
az *Afsignaták* mind *Mandátumokért* tserélődgyenek-
bé, mikor ezekért a' *Mandátumokért* minden tulaj-
donos, *Nemzeti* jofszágokat kérhet magának haladék
nélkül, a' mikor minden nap leg több gyözedelmi

híreket adat-ki a' Directorium, mellyeknek pedig természet szerént nevelni kellene a' Nemzeti-créditet, mikor már nem tsak a' *Vendeiek*, hanem a' *Chouansok* is úgy mondván majd el-halgattak, és magokat többire, Vezérjeikkel együtt, engedelemre bocsátották: éppen akkor kezd a' Frantzia papiross pénz olly nagy meg-vettetésbe menni, a' millyenben még egyszer sem volt. A' pénz-kupetzek, most az Afsignaták' elenyészése felé, egy 24 Livrás aranyot 18 ezer Afsignata Livrákonn is el-adtak. A' Mandátum is pedig, a' mellynek a' kész pénz el egy árronn kellene járnai, egyszeriben 96 pro Centól kezdett vesztetni. Mind ezeknek az okát még eddig senki által nem láthattya, és maga az Országló-szék is bámulni láttatik rajta. — *Legrand* azt erőssítette közelébről az Öt-százak Tanásábann a' Mandatumok' betse el-vezése okának lenni — „hogy a' Departamentomokbann a' Kassák' igazgatói, nem bántak igazánn az Afsignaták' bé-tserelésével. A' Mandatumokat mesterséges utakonn nagy számmal mind *Páris*ba viszfza practizálták, és itt azoknak hirtelen való meg-bővüléséért szállott egyszeriben úgy le a' betsek. Hanem meg-kell a' dolgot vizgáltatni: meg kell már valaha a' köz ügy' ellenségeit büntetnetni., — A' *Legrand*' projectomát sietve Commissióra bizta meg-vizgáltatódas végett a' Tanás, úgy, hogy még az ülés alatt adgyon a' felöll vélekedést. —

A' másik terhes dolog az Országló-székre nézve a' *Drouet*', *Babeuf*, és az egész *Complot*' ügye, mivel ezeknek minden keményebb Systemájú emberek az egész Országbann baráttyai. A' *Complot*ot is erőssentitkonn forralták volt. A' minap azt írta volt egy Ujjságyiro, hogy ez a' *Complot* fele az országnak. A' Képviselek között is sokak vagynak közüllök. Nem rég még *Sieyest* is elő hivatta volt a' Directorium; de minekutánna némelly kérdéseket elibe terjesztett volna, a' felelet helyett azt kérlette *Sieyes*: hogy mind ez e' az, a' mire nézve ő elő hivatott? és a' Directorium azt felelvén, hogy nints egyéb — *Sieyes* egy izót sem szollott többet, hanem egy *adieu*t mondván, el-ment onnann. — *Drouet* azt írta nem rég a' *Templéből* az *Öt-százakhoz*, hogy semmi *Complot*ba nem részes. Ő tsak a' mostani Országló-

formát nem szereti. Ő, a' maga fel-serdültségétől fogva az egyenlőséget és szabadságot szerette. Mikor a' minap az Auszriai fogságból Frantzia Ország' fzeléhez meg-érkezett, és hallotta, hogy a' Ország-ló-szék Két Kamarákra és Directoriumra vagyon ofzolva : tsodálkozott. Az utánn fájlalva szem-lélte, hogy a' jó Hazafiak a' hivatalokból hátra hagyatnak, és tsak a' roszfzak vétetnek-fel. Végre, egyéb töké-letelésre nem vitethető plánumok utánn, abbann nyúgtatta vólt meg az elméjét, hogy a' jó Pátrióták, gyermekeikkel és feleségeikkel együtt, Frantzia ország-ból mennyenek-ki, és egy szomszéd' ellenséges ország' földgyit el-foglalván, formáljanak ott magokból, a' valóságos egyenlőség' és szabadság' principiumi sze-rént, egy Republikát, &c. — (Ézt a' Drouet' jelenté-sét, kétség-kivül úgy vette az *öt-százak'* Tanátsa, mint egy olyan emberét, a' ki még máig is sebes a' repülés miatt.) —

A' Babeuf' első Examennyinek summája : — „*Floreal'* 21-dikénn (Máj. 10-dikénn) a' 4-dik esztendőbenn, néküünk Cochon Károlynak, Hazafi Babeuf' előnkbe állittatván, mi őtet; neve; állapot-rya, születése-földje, és lakása felöll meg-kérdeztük. Igy felelt : — Az ő neve Grachus Babeuf, 34 esztendős, St. *Quentini* fiu, *Journálista*, lakik *Páris*bann a' Sz. *Honorius* nevü külső városbann. A' *Journáljának* neve *Nép-Tribunál.* &c. — Az elibe tétetett több nevezetesebb kérdések és feleletek ezek vóltak: — Kérdés; Prédikállotta-e' ő a' maga *Journáljábann* az 1795-diki *Constitutzió*nak el-törlését, és az 1793-dikinek béhozását? — F. Én a' Szabadság mellett, és a' Tyrannismus ellen örökké prédikáltam. — K. Szándekoza-e' fel-forgatni a' mostani országlás-formát? és erre a' tzelra egyesítette-e' magát némelly személjekkel? — F. Én véghetetlen módonn meg-győződve lévén a' felöll, hogy a' mi mostani országló-székünk, el-nyomó: ennek fel-fordítására mindenkéfs lettem-vólna el-követni. A' *Republika*-beli minden valóságos *Democraták*-kal egyet-értésbenn vóltam: de egyet is közzülök ki nem nevezek, mert az nem illik egy betsülletes emberhez. — K. *Mitoda* elzközöket akartak tzeljöknek el-

é'érésére elő-venni? — F. Minden Tyrannusok ellen valót. — K. Szándékoztak-e' meg-gyilkolni a' Directorium' a' két Tanácsok', és a' több Constituzionális Hivatalok' tagjait? — F. Nékem nem szükség mind ezekre a' környülállásokra felelni. Elég, hogy én in benne voltam a' Tyrannusokat meg-öldöklő Tanácsbann. Nékünk elég lett volna fel-fordítani az el-nyomók' Tanácsát, fére-téve az öldöklést. — K. Esmeri-e', Ricordót, Vadiert, Roffignolt, &c. a' Complot' több tagjait. — F. Ő csak arra felel, a' mi őtet személyesen illeti. — K. Hol volt tegnap előtt este 10-zedfélkor? — F. Nem jut eszibe. — K. Nem volt-e' a' St. Honore' utzájában, egy Házban, több Hazafiakkal együtt, &c.? — F. Én nem tudom mi okból tart az, a' ki töllem tudakozódik, olly együgyűnek éngem', hogy ezenn kérdésnek tsalfaságát észre ne venném, holott ez csak az előbbenieknek meg-ujjítása, mellyekre én már meg-mondottam, hogy csak tulajdon személyemről szollok. — K. A' folyó Decas' 22-dikére rendelték volt-e' a' támadást? — F. Ezt meg-határozni nem az én dolgom volt: én az első kedvező szempillantatot a' Tyrannismus' fel-fordítására rendeltém volna &c. „ — „Végre ez az examen még egyszer fel-olvasztatván Babeuf előtt, ő ujra azt mondotta, hogy mind ezek a' feleletei helyesek, megmarad azok mellett, és azoknak velünk együtt, tulajdon nevit is alá-jok irta; mint következők — „

„Grachus Babeuf,

„Cochon, Politzájinister.

Gen. Buonaparte a' 31-dik Májusi Valegiói tsata után is küldött egy környülállásos tudositást a' Directoriumhoz, a' mellyett ilyen szokkal Végez-bé: — „Én nem nevezem-meg néktek azokat a' személyeket, a' kik magokat meg-külömböztették; mivel úgy minden Granatérofsainkat és Karabélyossainkat egyenként meg kellene neveznem. Ezek az emberek nevettséget és tréfát üznek a' halállal. Már egészfzen meg-szoktak a' lovasfággal bánni: tréfát tsinálnak a' dologból. Az ő meg-rettentetésekkel semmit özfze nem lehet hasonlítani, ha-tsak azt a' jó kedvet nem, mellyel a' leg meg-eröltetettebb marschokat teszik. Most Hazafi-, majd Szerelmes-énekeket fúnak. Ha az ő éjtzakai strázsaikkon meg-jeienné-

vek, azt vélhetnétek, hogy mind alufznak; pedig de-hogy: mindenik a' holnap-utánni hadi plánumonn járattya az ezrit, és vagynak közöttök, a' kik gyak-rann jól el-találják a' dolgot. A' napokbann egy szo-ross útonn parantsoltam, hogy el-maschérozson (de-filérozson) egy fél Brigádánk: egy Vadász kato-nánk a' lovam mellé jön; azt mondja nekem, hogy így kell tsinálni Generális Uram! En mon-dom neki: Szerentsétlen! nem halgathatsz? A' katona azzal el-távozott. Az utánn kerestettem, de nem akadhattam reá; pedig éppen azt a' rendeléft tettem az utánn, a' mit ő javasolt volt. — „

„*Buonaparte.*

E l e g y e s J e g y z é s e k.

A' *Buonaparte*' rövid le festése: — „

„*Corsika*' szigeténn született, Frantzia országbann neveltetett, magát tudományai és alattombann való mesterséges jádzásága által különböztette-meg má-soktól. Az ágyuzó seregnél szerentséből jokor helyet kapván magának, csak hamar Kapitányságra lépett. Hivatala-beli foglalatosságaitól üress oráit, a' His-toriákra és Státus-tudományokra fordította. Nyug-hatatlan munkáságát, és a' régi Hérosokat követni iparkodó hajlandóságot ő benne, az ő baráttyai, a' ditsőség-szomjuzás' hánykodásának nevezték. Első hadi munkát *Toulonnál* bíztak reá. Oda hívták, hogy igazgassa a' bettériákat. Ő ott hibát kezdett keresni a' Generalisok' rendeléseikbenn, a' mel-lyért akaratos embernek nevezték: de utoljára csak nygan tanás kérdettetvén tőlle is, ő az *Anglusok'* meg-futamtatására, és *Toulonnak* vizfsza-nyerésére, szolgulatul volt. Az utánn az *Olosz* tábornál Ágyu-zó Generális lévén, kényszerittetve dolgozott az ak-kori hadi plánumonn, a' melyet ő rosznak tartott: hanem csak ugyan annak a' munkának alkalmatosá-gával vette bé az elméjibe azt a' hadi plánumut, a' melly szerént a' mostani kevély táborozáft folytat-tya. Az akkori plánum szerént ő az utánn a' *Me-diterraeum*' tenger-part' oltalmazására rendeltetett volt, a' hol a' reá bizatott dolgot, éppenu olyan szerén-sésenn mint kevés költséggel végre hajtván, még is jutalomul a' Gyalogok közzé tétetett által Generalis-

nak az akkori Köz-jóra-ügyelő Commissió által
 Meg-haragván ezért, *Paris*ba ment, és a' Törökök-
 höz kéredzett szolgálatba. Ezt meg-nyervén, már
 indúlni akart *Konstántinápoly* felé, midőnn éppen
 akkor a' tavalyi *Vindemairi* zenebona támadván *Pá-*
*ris*bann, *Barras* Párisi fő Komendánsá választatott, és
Buonapartét maga mellé Vette Hadnagynak. Ezen
 történet' szerentsés kimenetelének közönheti, hogy
 az utánn mingyár a' Belső - fegyveres - erő' vezérévé
 rendeltetett, a' mikor leg előbb is egy ifju gazdag
 özvegy menyetskének a' szívit meg-hodoltatván, vagy
 egészízen magához hodítván, el-vette, 's - tsak ha-
 mar az utánn, hogy *Olosz* országban hodoltatson,
 az afszont *Páris*bann hagyta. — *Buonaparte* 27 ez-
 tendős; kitsiny, sovány, és halovány ábrázatu em-
 ber: de tele tüzzel és kevélységgel. A' vezedelem-
 benn rend kívül hideg véru: a' dolog jó kimenetele
 felöll soha kétségbe nem esik. Fontos gondolkodásu,
 és halgató a' társaságokban: baráttyaival való be-
 szélgetesei kedvesek és meg-határozottak; kivált
 képpen kedvelli, a' Litteraturáról, Philosophiáról,
 és Politikáról való beszélgetést: az a' szelid házi
 virtus' kellemetése, mellyről sok nagy elme-beli
 táalentumú emberek gyakran meg-felejtkeznek, néki
 nem maga-meg-éröltetés. Némellyek terroristának
 gyanították vólt lenni: hanem illy erővel fel-ruhá-
 zódva, tsak a' győzedelemre ügyelni, és a' Respu-
 blikával tartani, vagyon oka *Buonaparténak*, „
 (Ezt a' rajzolatot egy Párisi író teszi rolla; mi pe-
 dig némelly magános relátziokból azt a' meg-jegy-
 zést tehettyük: hogy *Buonaparténak* feljebb le-irt szép-
 felesége, 1787-benn itt *Béts*ben egy *Florentzai* ifju
 gazdag Kereskedővel, mint ennek úti-társa, sokáig
 mulatott, és szépségére nézve itt is sokaknak sze-
 meit magára vonta vólt. — Ezt az afszont most
*Páris*bann, *la Dame des Victoires*, vagy is Győzedelmek
Ajszfonnyának nevezik.)

Ma egy Kurir érkezett *Béts*be esmet a' *Mároly* fő Her-
 szeg táborától, a' mint eddig hallhattuk azzai a' jó hírről,
 hogy elő-tsoportunk valami 1000-rig való Frantziákat, eg-
 Vezérjekkel együtt, el-fogtak, és egy summa-pénzel terhelt sze-
 keret is Vettek-el tőlök, a' melly pénzt a' lakosoktól re-
 quiráltak vólt el.